

Nyhetsbrev från Tuki Nepal Society.

Oktober 2014

Namaste alla faddrar och sponsorer!

Här kommer ett fullspäckat nyhetsbrev med tre lite längre inlägg där ni kan läsa om skolbarnen som Tuki Nepal sponsrar, högre utbildning för flickor och Indus Barnhem.

Det är även med några efterlysningar där Tuki Nepal söker lärare, sjuksköterskor och läkare som på olika sätt kan bidra till vårt arbete i Jyamrung.

Ni kan även hitta ett erbjudande om en kommande Fadderresa, chansen att köpa en äkta kukurikniv, lite info om friluftsdagarna i Göteborg (där Tuki Nepal deltar) och ett litet filmtips.

Våra skolbarn

Varje år får Tuki Nepal en översikt över de skolbarn som föreningen sponsrar. Där kan man hitta på vilken skola de går i, i vilken klass, kön och hur de klarade slutexamen för denna klass. Slutexamen är i mars då terminen också slutar och så startar nästa årskurs i mitten på april.

Under läsåret 2009-10 (nepali tid) eller 2013-14 (svensk tid) sponsrade vi vid start 153 elever i klass 1 – 10 i 16 olika skolor i området. Av dessa elever slutade 4 stycken under läsårets gång.

Varför de har slutat vet vi endast i ett fall och det är från Jyamrung skolan. Ett av våra första fadderbarn, Chameli Khadka, som vi har sponsrat sedan start 2005, rymde i våras från byn med en pojkvän. Chamelis situation har alltid varit besvärlig då hon levt ensam med en utvecklingsstörd pappa, som behandlat henne väl, men aldrig förstått hennes behov av att få lägga tid på skolarbetet. Chameli har haft det svårt i skolan och hon har varit en av de elever som fått extraundervisning men hon har ändå inte klarat sin skolgång utan gått om flera klasser. Chameli gick nu i klass 5 fast hon fyllt 16 år och förmodligen har längtan efter ett annat liv förmått henne att ge sig iväg med en ung pojke från byn. Både två finns nu i staden Pochara och Tukee Nepal Samaj gör vad de kan för att följa upp vad som händer henne.

Då det gäller examensresultat är det totalt 7 elever som inte klarat sig igenom. 5 av dessa finns i Jyamrung skola och i grannskolan Bharmale så man kommer där gemensamt att anordna extraundervisning för dessa elever. De övriga 2 kommer förmodligen inte att få någon extraundervisning utan istället kommer de att få gå om en klass eller sluta skolan. Extraundervisning för elever som misslyckats är okänt i den nepalesiska skolan och den extraundervisning som sker i Jyamrung skola är initierad av Tuki Nepal.

Vi kan också läsa ut från det underlag vi fått från skolorna i Nepal att det är i skolorna närmast

Jyamrung vi sponsrar många yngre barn och i övriga skolor rör det sig mest om elever i klass 5 – 10. Enligt lärarna på dessa skolor är det så att de flesta barn i dag börjar skolan och lär sig hjälpligt att läsa, skriva och räkna. Men när de kommer upp i klasserna slutar många, speciellt flickor. Det handlar om att familjen inte har råd att betala för de extrautgifter skolgången medför (skoluniform, böcker, skrivmaterial och examensavgifter) och då får flickorna stå tillbaks i första hand. Många familjer behöver barnen hemma för att hjälpa till med försörjningen och en del ser på skolgång för flickor som något onödigt då dessa ändå kommer att giftas bort och försvinna från familjen. Lärarna på skolorna har därför valt att välja ut de äldre barn och gärna flickor som har studiekapacitet och som utan sponsring fått sluta skolan. Även i Jyamrung börjar vi se denna tendens – året 2013 – 2014 sponsrade vi inte en enda förstaklassare och två tredjedelar av de sponsrade eleverna går i klass 5 – 8.

28 elever av 153 gick under läsåret i klass 10. Detta är mycket bra och antalet elever i klass 9 – 10 ökar för varje år – föregående år var det 23 elever som sponsrades i klass 9 – 10. De flesta skolor har

numera klass 1 – 8, men för elever som går vidare till klass 9 och 10 innebär det ofta en lång skolväg till en större skola. Men också betydligt ökade möjlighet till högre utbildning och en ljusare framtid. Varje gång någon från Tuki Nepal reser till Nepal och Jyamrung, besöker vi Jyamrung skola och ibland någon av de övriga skolorna som ligger närmast. De flesta av skolorna har aldrig fått något besök från Tuki men det ska vi nu ändra på. Redan i höst kommer jag att besöka någon eller några av de övriga skolorna och nästa fadderresa som planeras till i februari 2015 har som mål att besöka flera av de skolor som ligger en bit bort. På så sätt får vi en personlig kontakt med lärarna på skolorna, kan diskutera hur de väljer ut de elever som ska sponsras och kanske introducera extraundervisning i fler skolor. Vi får dessutom möjlighet att träffa fler av våra fadderbarn och kan presentera dem i nyhetsbladet och på webbsidan.

Slutligen vill jag berätta om att varje skola där vi sponsrar barn har en lärare som kontaktperson gentemot Tukee Nepal Samaj. Han eller hon rapporterar minst två gånger per år till Tukee Nepal Samaj om hur de valt ut de elever som ska sponsras och hur det går för dem. Dessutom ska de göra en sammanställning av resultaten vid vårens terminsslut. Under hösten planerar vi att uppdatera presentationen av fadderbarn på vår webbsida www.tukinepal.org. Då vi inte jobbar med personliga fadderbarn utan sponsrar skolorna kollektivt, så att de kan välja ut vilka barn som behöver sponsras, tror vi att det kan vara på sin plats att presentera några av de barn vi sponsrar. Så kan ni faddrar se och läsa om dem och deras framtidsplaner.

/Ewa Söderberg

Tuki Nepal sponsrar 10 flickor till högre utbildning

Om man vill öka sina chanser till ett bra jobb och en bättre framtid är utbildning troligen det allra viktigaste redskap för unga människor överallt på jorden. I Nepal vet alla att utbildning är ett måste för att förändra sin livssituation. Sedan ett antal år tillbaks sponsrar Tuki Nepal, genom Angeles fond, ett antal flickors utbildning efter grundskolan. Att vi valt att satsa just på flickor beror på att det är just flickor som oftast får ge avkall på en högre utbildning i länder som Nepal, där kvinnornas roll ofta förväntas vara att ta gifta sig, föda barn och ta hand om familjen. I dagsläget har vi 11 flickor i högre utbildning. 9 studerar Plus 2 (att jämföra med vårt gymnasium) och 2 flickor studerar på universitetsnivå.

Att få gå vidare från grundskolan till att studera på Plus 2 nivå innebär idag att man kan bo kvar i byn och studera i någon av de två skolor i området som har utbildning över grundskolenivå. För några av flickorna är det en bit att gå varje dag – men bron över floden har förenklat dessa studier mycket då man nu slipper att vandra en lång väg till en annan bro för att komma till skolan.

Några av flickorna har vi tidigare sponsrat som fadderbarn i grundskolan. Gyana Dabadi är en av dessa flickor. Hon kommer från Sharkigaun, den lilla byn i byn där daliterna bor. Jag intervjuade henne för flera år sedan när hon gick i klass 8 i Jyamrung skola. Då sa hon att hon ville studera vidare för att få ett bra arbete. Hon ville inte ”bara gifta sig”, föda barn och sköta om familjen, sa hon då. Och därför pluggade hon hårt hela grundskolan. Förra året blev Gyana uttagen till få studera vidare på Plus 2 och hon får nu gå upp till Jyamrung Durbar på bergets topp istället för ner till floden för att komma till skolan.

Jag träffade återigen Gyana vid min senaste resa till Jyamrung och hon var oerhört glad för att få fortsätta studera. Hon vill satsa lite extra på engelska-ämnet och hennes målsättning är att bli lärare i framtiden. Men som alla andra unga bybor vill hon helst flytta till staden och jobba där. Att stanna i Jyamrung för att undervisa i en byskola är inte alls lika lockande. Gyana är idag 17 år gammal och hade inga som helst planer på att gifta sig, utan vill fortsätta studera tills hon är färdig lärare och kan välja var hon vill bo.

Detta är ett stort problem i Nepal. Människor behöver utbildning för att utvecklas, gå vidare och för att hjälpa till att utveckla sitt land mot en positiv framtid där invånarna kan förbättra sin livssituation. Men när man väl fått eller snarare jobbat sig till en utbildning är det staden, eller utlandet som drar.

Väldigt få utbildade personer vill stanna kvar i de lågt utvecklade byarna och arbeta som lärare, sjuksköterska, läkare eller med andra yrken som behövs för att utveckla landsbygden och skapa en bättre livssituation för människorna där. Tuki Nepal har bittert fått erfara detta då det gäller personalen vid vår sjukstuga. Personalomsättningen är mycket hög då man tar chansen direkt om man får möjlighet att jobba i Kathmandu eller Pochara. Skolorna har än så länge en något bättre situation då många lärare ännu är lite äldre och har sedan länge etablerat sig i byarna som de oftast kommer från. Tuki Nepal har därför tillsammans med vår systerförening Tukee Nepal Samaj, utvecklat ett koncept som innebär att den unga pojke från grannbyn Bharmale som vi kommer att sponsra med en 3-årig utbildning till Healthassistant åtar sig att arbeta minst 2 år som Healthassistant på sjukstugan i Jyamrung. Och så kommer vi att göra med alla sponsrade studenter vi kan skapa jobb för i byn. Självklart förstår vi önskan om att flytta till staden med alla dess möjligheter (och svårigheter) – men som ett första steg efter en sponsrad utbildning får man skaffa sig erfarenhet på landsbygden innan man drar till staden och en annan framtid. Detta koncept blir ett win win koncept – den enskilde personen får en gedigen utbildning som kommer att ge ett bra arbete och byn vinner genom att få utbildad arbetskraft under två år.

Angeles fond sponsrar främst utbildning på Plus 2 nivå. Det innebär att studenterna kan stanna kvar i byn under utbildningen och att många får ta del i den. Utbildning på universitetsnivå är betydligt kostsammare och de flesta utbildningar finns endast i de större städerna. I dagsläget sponsrar Tuki Nepal 2 unga kvinnor som studerar på universitetsnivå i Kathmandu.

Ytterligare två unga flickor som Tuki Nepals sponsrat som fadderbarn i Jyamrung skola studerar nu på Plus 2 nivå i grannskapet. Det är Rupa Dauyna och Sita Dauyna, båda från den lilla byn Sherabesi precis intill skolan i Jyamrung. De är båda 16 år och studerar i Khahare. Båda vill bli lärare men Rupa kan tänka sig att stanna kvar på landsbygden medan Sita absolut vill till Kathmandu. Deras plan är att studera Plus 2 och sedan skaffa sig ett jobb som lärare för de yngsta barnen samtidigt som de tänker fortsätta sin utbildning till lärare på hemmaplan. Lärare är en av de få yrkes-

utbildningar man kan få ute på landsbygden och man studerar då oftast samtidigt som man arbetar som lärare i någon byskola. Vissa utbildningsmoment samt tentamen får man åka till distriktshuvudstaden Dhading för att göra. Att detta funkar bra är en av våra tidigare sponsorstudenter Anita Dhaunya ett lysande exempel på. Idag undervisar Anita i Jyamrungs skola och studerar samtidigt till lärare i Khahare med en del utflykter till Dhading.

Vill du stödja vår högre utbildningsverksamhet så finns det ett speciellt bankgiro för detta: 5747-4447
Skriv Angeles fond på din inbetalning.

/Ewa Söderberg

Tuki Nepal behöver hjälp av svenska lärare:

Vad finns det för material att experimentera med i skolor där man inte har tillgång till elektricitet? Skolan i Jyamrung har frågat om Tuki Nepal kan hjälpa dem med utbildningsmaterial att använda vid experiment i naturorienterade ämnen. De har t ex nämnt mikroskåp. Vi vet att det finns många lärare bland våra faddrar och frågar därför om några av er kan ge oss fler förslag på material som vi enkelt kan ta med till Nepal eller köpa in i Kathmandu.

Dessutom vill vi gärna ha intresserade personer – lärare eller andra till vår skolgrupp. Den här gruppen är tänkt att arbeta i Sverige med hur vi kan hjälpa till att utveckla våra fadderskolor i Nepal och hitta fler faddrar i Sverige. Man kan bo var som helst i Sverige då arbetet huvudsakligen förväntas ske via mail, skype eller telefon och kommer inte att bli särskilt betungande. Det handlar mest om att tänka till, diskutera och föreslå hur föreningen ska gå vidare med vårt skolarbete.

Anmäl intresse till info@tukinepal.org

Indhus Barnhem kommer att finnas kvar!

Nu kommer Tuki Nepal att stödja det lilla barnhemmet i utkanten av Kathmandu!

Först lite igen om bakgrunden. Barnhemmet startade för 11 år sedan i utkanten av Kathmandu. Det var en nepalesisk ideell organisation (NGO) kallad "Helpless and Disabled Children Promotion Center".

Fru Indhu Didi var inte medlem i organisationen, man hyrde första våningen i ett hus av en släkting till henne. Hon blev anställd som hushållerska. Barnen var bebisar eller i krypdåden. Så en dag för 9 år sedan försvann de övriga sex personerna i organisationen. Indhu blev ensam och fortsatte med stöd av sin man att ta hand om de 10 barnen. Hon kan inte läsa eller skriva och visste inte hur man sköter en organisation, men utsåg sig trots allt till ordförande och drev verksamheten vidare. "Jag kunde väl inte skicka ut dem på gatan? Det kan väl ingen människa göra?"

Indhu Didi är nu 62 år (tror hon) och har gett barnen mat, omsorg, skydd, kärlek och uppfostran och de kallar henne alla för "Aama" (moder). Eftersom hon inte haft någon stadig finansiär har det varit ett hårt arbete att hålla verksamheten igång, men hon har inte gett upp utan lyckats hålla det flytande med hjälp av grannar och personliga vänner. Skolan har t ex endast begärt halv skolavgift för barnen. De senaste tre åren har Bina Shrestha och det svenska företaget Janssen Cilag hjälpt henne att hålla verksamheten igång.

Barnen är idag åtta stycken (två har lämnats till andra organisationer då de behövde medicinsk vård) i åldrarna 8 till 13 år. Indhu kommer inte att ta emot några nya barn och barnhemmet kommer då att upphöra om sju år när de sista barnen går ut gymnasiet (motsvarande).

Bina Shrestha har i sommar sett över Barnhemmets ekonomi och hjälpt Indhu att skaffa ett bankkonto i en internationell nepalesisk bank. Bina kommer att i fortsättningen hjälpa både Indhu och oss med finanserna och dessutom för Tukis räkning kontrollera att pengarna hamnar där de ska. Barnhemmet ligger förstas efter med såväl hyra (nio år) som skolavgifter

för förra terminen. Indhu har dessutom varit tvungen att snåla på såväl mat som kläder och barnen har inte fått kött, ägg eller fisk regelbundet.

Under 2014 kommer driften av Indhus Barnhem att kosta 6 000:- / månad, vilket inkluderar allt från skolavgifter, mat, medicin och hyra för åtta barn (plus en liten lön till Indhu). Tuki har inte förbundit sig att finansiera allt detta, men jag hoppas vi kan bidra till en mer stadig ekonomi i framtiden.

Vad kan vi i Sverige/Tuki göra? Ja, som svar på frågan i förra Nyhetsbrevet fick vi en stor gåva och flera mindre bidrag och har med glädje skickat över 20 000 kr till barnhemet. Du som vill bidra till Indhus Barnhem kan helt enkelt sätta in ett belopp på **Tukis Bankgiro 5698-1673. Skriv Indhus Barnhem** på inbetalningen. Alla bidrag – stora som små – är lika välkomna. Obs! precis som vanligt går alla bidrag direkt till projektet – administrationskostnaden är noll. Såväl Binas arbete i Nepal som Tukis i Sverige är helt ideellt. Vi kommer att lämna information kring barnhemmet i Nyhetsbrevet och också besöka barnhemmet när någon av våra medlemmar besöker Nepal.

Barnhemmet kommer att finnas kvar om Tuki Nepal kan hjälpa till med finansieringen.

/Dan Söderberg

Erbjudande till förmån för Indhus barnhem!

Tuki Nepal har fått en fin keramikskål gjord av keramikern Ingegärd Burmeister samt en äkta kukurikniv från Gurka i Nepal. Skålen är 30 cm i diameter och kniven 42 cm lång och minst 40 år gammal. Skaftet är av buffelhorn.

Dessa två föremål säljs var för sig till högstbjudande och pengarna kommer att gå till Indhus barnhem.

Lägg ditt bud på mail: info@tukinepal.org

Volontärer sökes!

Tuki Nepal söker läkare och sjuksköterskor som är intresserade av att åka 2 veckor till Nepal någon gång i januari – mars 2015. Då ska vi fortsätta vårt påbörjade arbete med att bygga upp en hälsovård för Jyamrungs alla barn. Arbetet handlar om att genomföra en hälsoundersökning av skolbarnen och följa upp det arbete som påbörjades av hälsoteamet som var på plats i mars i år. Arbetet som är helt volontärt beräknas ta 1 vecka och under andra veckan ges utrymme för en kortare vandring i intilliggande område samt studiebesök på olika vårdinrättningar. Anmäl intresse till Helen Holmberg: heltifas@gmail.com eller via telefon 0768-70 44 88

Film på Youtube

Kom ni ihåg teatergruppen Kollektiv Knaster som åkte till Nepal 2013 för att uppträda med sin föreställning och makt och demokrati i Nepal? De besökte bl a Jyamrung och dess grannbyar med sin föreställning.

Nu kan du kika på filmen de gjorde under sin resa:

<http://www.youtube.com/watch?v=o2Qz uzyUMBE>

Tuki Nepal på friluftsedagarna i Göteborg

Den 11 – 12 oktober är det Friluftsedagar i Göteborg. Tuki Nepal deltar tillsammans med Pathfinder Travels på söndagen kl 15 i kongressalen i Folkets Hus i Göteborg. Du som bor eller är i Göteborg – kom och lyssna och se bilder från våra projekt För mer info:

<http://www.pathfindertravels.se/frd-2014/>

Fadderresa

Tuki Nepal erbjuder alla faddrar och sponsorer att följa med till Nepal och Jyamrung för att med egna ögon se hur våra pengar har använts. Fadderresorna är ett av våra viktigaste verktyg för att kolla upp att de pengar Tuki Nepal skickar till vår systerförening Tukee Nepal Samaj används som det är tänkt. Hittills har någon från Tuki Nepal besökt och kollat upp våra projekt minst en gång varje år.

Fadderresorna planeras tillsammans med de deltagare som åker med. Det innebär att resorna ser olika ut beroende på vilka som följer med. Hittills har vi gjort en liten vandring i bergen ovanför Jyamrung och avslutat denna med några dagar i byn. Hela resan är på mellan 15-18 dagar. Resan får man själv bekosta och brukar ligga på runt 25 000:-.

Nästa fadderresa planeras till i mitten/ slutet av februari 2015. Vid denna resa är tanken att vi ska titta lite extra på våra fadderskolor i området runt Jyamrung. Om du är intresserad av att följa med på en fadderresa så hör av dig till viveca.krook@tipton.st, senast 15 oktober.

Så här blir du fadder, sponsor eller medlem i Tuki Nepal:

Fadderskap skolbarn:	800:-/ år eller 70:-/ månad
Fadderskap sjukstugan:	1200:-/ år eller 100:-/ månad
Medlemskap:	150:-/ år för enskild, 200:-/ år för familj

Företagssponsor till sjukstugan: valfritt belopp som betalas regelbundet under en längre tid

Betala till bankgiro: 5698-1673 - glöm inte att skriva dina kontaktuppgifter så att vi kan skicka nyhetsbrev

Angeles fond har särskilt bankgiro: 5747-4447 (pengarna går till att betala högre utbildning för flickor)

Alla pengar som kommer in till Tuki Nepal som fadderavgifter, sponsorbidrag eller gåvor går direkt till våra projekt i Nepal. Medlemsavgifterna bekostar vår lilla administration